

Een struikelblok weggenomen

<https://hdl.handle.net/1874/235666>

Gunning P C 53 mm 12671

EEN
STRUIKELBLOK
WEGGENOMEN.

Hebr. VI : 1-12 en X : 26-39.

DOOR

H. C. VOORHOEVE Jzn.

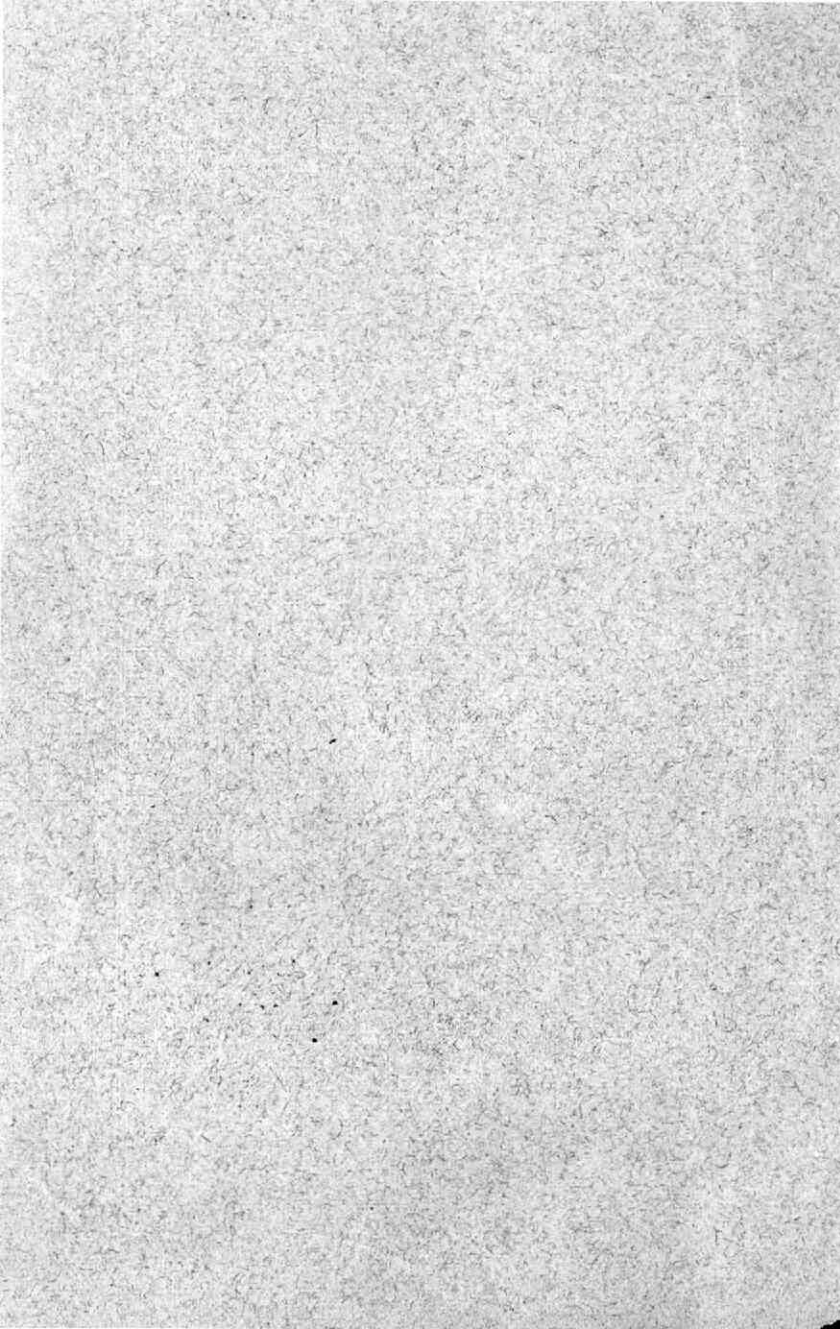

Gunning

's-GRAVENHAGE,
C. VOORHOEVE Jzn.

1897.

U.B.U.

van den Schryver

Gunning 8C 53

EEN
STRUIKELBLOK
WEGGENOMEN.

Hebr. VI : 1-12 en X : 26-39.

DOOR

H. C. VOORHOEVE Jzn.

Universiteits-
bibliotheek
UTRECHT

's-GRAVENHAGE,
H. C. VOORHOEVE JZN.
1897.

BIBLIOTHEEK UNIVERSITEIT UTRECHT

2947 757 1

Een struikelblok weggenomen.

Daarom, het woord van het begin van Christus daarlatende, laat ons tot den vollen wasdom voortvaren, niet wederom leggende een fundament van bekeering van doode werken en van geloof in God, van de leer der wasschingen, en van oplegging der handen, en van opstanding der dooden en van eeuwig oordeel; en dit zullen wij doen, indien God het toelaat. Want het is onmogelijk hen, die eenmaal verlicht zijn geweest, en de hemelsche gave gesmaakt hebben, en deelgenooten des Heiligen Geestes geworden zijn, en gesmaakt hebben het goede woord Gods en de krachten der toekomstende eeuw, en afgefallen zijn, die wederom te vernieuwen tot bekeering, daar zij voor zich den Zoon Gods kruisigen en te schande maken. Want een grond, die den dikwijls daarop komenden regen indrinkt, en nuttig kruid voortbrengt voor hen, om wier wil hij ook bebouwd wordt, ontvangt zegen van God; maar die doornen en distelen voortbrengt, is verwerpelijc en de vervloeking nabij, welks einde is tot verbranding. Doch, geliefden! wij zijn aangaande u van betere en met de behoudenis verbondene dingen overtuigd, hoewel wij ook aldus spreken. Want God is niet onrechtvaardig, om uw werk te vergeten, en de liefde, die gij bewezen hebt voor zijnen naam, daar gij de heiligen gediend hebt en nog dient. Maar wij begeeren, dat een iegelijk uwer denzelfden ijver betoone tot de volle verzekerdheid der hoop ten einde toe; opdat gij niet traag wordt, maar navolgers van hen, die door geloof en lankmoedigheid de beloften beërven.

Want als wij willens zondigen, nadat wij de kennis der waarheid ontvangen hebben, zoo blijft er geen slachtoffer voor de zonden meer over, maar een vreeselijke verwachting

des oordeels en hitte des vuurs, dat de tegenstanders zal verslinden. Iemand, die de wet van Mozes verworpen heeft, sterft zonder barmhartigheid op het woord van twee of drie getuigen; hoeveel te zwaarder straf, meent gij, zal hij waardig geacht worden, die den Zoon van God vertreden, en het bloed des verbonds, waardoor hij geheiligd was, onrein geacht, en den Geest der genade gesmaad heeft? Want wij kennen Hem, die gezegd heeft: „Aan Mij de wraak! Ik zal vergelden, spreekt de Heer!” en wederom: „De Heer zal zijn volk oordeelen.” Vreeselijk is het, te vallen in de handen des levenden Gods! Doch gedenkt der vorige dagen. waarin gij, nadat gij verlicht geworden waart, veel strijd des lijdens verdragen hebt, daar gij deels door smaad en verdrukkingen een schouwspel werdt, deels met hen, die aldus behandeld werden, gemeenschap hadt. Want gij hadt ook medelijden met de gevangenen, en den roof uwer goederen naamt gij met blijdschap aan, wetende, dat gij voor uzelf een beter en blijvend goed hebt. Werpt dan uwe vrijmoedigheid niet weg, die een groote belooning heeft; want gij hebt volharding noodig, opdat gij, den wil Gods gedaan hebbende, de belofte moogt wegdragen. Want nog een zeer weinig tijds, en hij die komt, zal komen en niet vertoeven. „Maar de rechtvaardige zal uit het geloof leven; en zoo iemand zich onttrekt, mijne ziel heeft in hem geen behagen.” Doch wij zijn niet van hen, die zich onttrekken ten verdere, maar van hen, die gelooven tot behouding der ziel.

Hebr. VI : 1—12 en X : 26—39.

Ik laat deze twee gedeelten uit den brief aan de Hebreërs op elkander volgen, omdat daarin hetzelfde onderwerp behandeld wordt. Het is een zeer belangrijk, onderwerp, 't welk al onze aandacht en behartiging waardig is. De woorden, die wij lazen, hebben voor vele geloovigen groote moeilijkheden opgeleverd; en de duivel heeft ze menigwerf gebruikt om een struikelblok te leggen voor

den voet van hen, wier zielen verontrust waren over hunnen toestand voor God. Menigeen is door een verkeerd gebruik van deze woorden van zijnen vrede beroofd geworden, en geheel in verwarring gebracht. En toch, wel verre dat deze woorden een struikelblok zijn, geven zij integendeel aanleiding tot versterking der geloovigen, en kunnen zij strekken tot vertroosting van hen, die, hoewel zij nog geen vrede voor hun hart hebben, nochtans ontwaakt zijn uit den slaap der zonde en zich bekeerd hebben tot den levenden God.

Om te kunnen begrijpen, wat ons hier geleerd wordt, is het noodzakelijk, dat wij ons den toestand voor den geest roepen, waarin de geloovigen, aan wie deze brief geschreven is, zich bevonden. Heeft men dit verstaan, is men daaromtrent tot klaarheid gekomen, dan is de verklaring van de woorden des Apostels niet zeer moeielijk.

De geloovigen, aan wie deze brief geschreven werd, waren geloovigen uit Israël, en niet geloovigen uit de volken. Niet aan een bepaalde gemeente schrijft de Apostel, maar aan geloovige Israëlieten, die overal verstrooid waren. Deze Israëlieten hadden het Jodendom verlaten en Christus aangenomen. Zij hadden zich niet alleen van hunne zonden, maar ook van hunne verwerping van den Messias bekeerd. Zij hadden erkend, dat Jezus van Nazareth de beloofde Messias, ja, de Zoon des levenden Gods was. Als den eenigen, altoegzamen Zaligmaker hadden zij Hem aangenomen en zich door het geloof in zijne gemeenschap verblijd. Het bloed van stieren en bokken, zoovele honderde jaren dagelijks gestort, had de zonden niet kunnen wegnemen; maar in het bloed van Jezus, in zijn offer aan het kruis, hadden zij de vergeving van al hunne zonden en een volkomene en eeuwige verzoening met God gevonden.

Het natuurlijk gevolg hiervan was, dat er een scheiding

kwam tusschen hen en de andere Israëlieten; en dat zij door hunne broeders naar het vleesch, die niet in Jezus gelooven wilden, maar vol vijandschap tegen Hem waren in hun hart, heftig werden vervolgd. Hoe zou het ook anders hebben kunnen zijn! Den Heer en Meester hadden zij gehaat en vervolgd; Hem hadden zij aan het kruis genageld en gedood; en zouden zij dan zijne discipelen niet eveneens haten en vervolgen? Jezus zelf had dit uitdrukkelijk voorgezegd, en derhalve overkwam hun niet iets vreemds. Ja, de ongeloovige Joden waren de bitterste vervolgers van de discipelen van Jezus — veel erger dan de Heidenen. Paulus, b. v., werd door zijne broeders naar het vleesch het heftigst vervolgd; overal waar hij kwam, waren het de Joden, die hem het meest weerstonden, en die de Heidenen tegen hem opstookten en aanhitsten. Geen wonder dus, dat deze geloovige Hebreërs, die in het midden van hunne ongeloovige en vijandige stamgenooten leefden, ontzettend veel te verduren hadden. Doch zij hadden al die vervolgingen met vreugde verdragen; zij hadden getroost en gemoedigd al dat lijden en al dien smaad kunnen verduren; ja, zij hadden zelfs den roof hunner goederen met blijdschap aangenomen. Hun oog was gericht op het beter en blijvend goed, dat voor hen in de hemelen was weggelegd; hun hart verhief zich tot den grooten, medelijdenden Hoogepriester in den hemel, die met al onze zwakheden medegevoel hebben kon, omdat Hij in alles verzocht is geworden, gelijk als wij, uitgenomen de zonde. En niet alleen dit! Maar waar zijzelf veel te lijden hadden, hielden zij nog tijd en gelegenheid over om aan anderen te denken. Zij hadden veel strijd des lijdens te verdragen gehad; zij waren deels door smaad en verdrukkingen een schouwspel geworden; doch dit had hen niet verhinderd om aan anderen te denken; integendeel, dit had hen er toe ge-

bracht om met hen, die aldus behandeld werden, gemeenschap te hebben en medelijden met de gevangenen te gevoelen. Voorwaar, deze geloovige Hebreërs waren toen wel in een heerlijken en gezegenden geestelijken toestand! Als burgers des hemels, op reis naar het hemelsch vaderland, waren zij vreemdelingen op aarde, en drukten de voetstappen van Hem, die geen plaats hier beneden had, waar Hij zijn hoofd kon neerleggen.

Zoo waren zij jaren lang hunnen weg gegaan. Doch, helaas! zoo was het niet gebleven, en zoo was het niet, toen Paulus hun dezen brief schreef. Integendeel, hun verachte toestand was de aanleiding tot het schrijven van dezen brief. Zij waren moede en mat geworden; (XII : 12.) zij stonden in gevaar hunne vrijmoedigheid weg te werpen; (X : 35.) zij dachten er aan om weer tot het Jodendom terug te keeren. (VI : 6; X : 26.) Deden zij dit, dan zouden zij afvallen van het geloof, en zich onttrekken aan het Christendom, en dus ten verderve gaan. Om hen te waarschuwen, om hen tegen te houden, om hen in het geloof te doen volharden, richt de Apostel tot hen dit heerlijke en tevens hoogst ernstige schrijven.

Maar, zal men vragen, hoe is het mogelijk, dat zulke gedachten in een Christen opkomen? O, dat is niet zoo heel moeielijk te begrijpen. Natuurlijk komen zulke gedachten niet eensklaps. Daaraan gaat veel vooraf. Het begin is soms nauwelijks te bemerken. Kleine dingen hebben dikwerf groote gevolgen. Niet opeens zal, b. v., een Christen zijn vermaak in de wereld gaan zoeken, niet eensklaps in de zonde gaan leven. Daartoe komt men langzamerhand. Men begint met ontrouw te zijn in kleine dingen, dan in meer gewichtige, en zoo gaat men hoe langer hoe verder, totdat men eindelijk geheel van God is afgeweken. Wij zullen wel allen, in meerdere of

mindere mate, kennis daaraan hebben; en met schaamte moeten belijden, dat, had de Heer ons niet tegengehouden en bewaard, wij reeds lang verre van Hem zouden rond-dolen. Welnu, zoo was het ook gegaan met deze Hebreërs. Niet eensklaps waren zij in dezen gevaarvollen toestand gekomen; o neen! Het begin was heel klein geweest, voor niemands oog zichtbaar, dan alleen voor Hem, die de gedachten en overleggingen der harten kent. En wat was het begin? Het lijden was hen zwaar gaan vallen; de vervolging duurde hen te lang. Jaren hadden zij alles met blijdschap verdragen; maar eindelijk waren zij moede geworden, en bezweken zij onder de kastijding. (XII : 5.) In plaats van te zingen, zuchtten zij; in plaats van, gelijk vroeger, den roof hunner goederen met blijdschap aan te nemen, waren hunne handen slap en hunne knieën traag geworden. „Zou er dan niet eindelijk een eind komen aan al dat lijden, aan al die vervolgingen? Zou de Heer ons dan nooit verademing schenken?” En waar deze gedachte in het hart is, daar volgt die andere vanzelf: „Hoe zouden we het best van dat lijden kunnen afkomen en ons aan die vervolgingen kunnen onttrekken?” En waar die overlegging heeft post gevat, daar komt de duivel met zijne listige verleidingen, en fluistert: „Weet ge, hoe ge 't best van dat lijden kunt afkomen? wel, dan moet ge hier en daar een weinig toegeven: ge moet niet zoo stijf en strak zijn; doe wat water in uw wijn. Ga van tijd tot tijd eens naar de synagoge, houd weer tijden en jaren en maanden en dagen; laat uwe kinderen besnijden. Ge zult zien, dan houdt het lijden op. Ge behoeft daarom niet op te houden een Christen te zijn; o neen! ge kunt in Christus blijven gelooven en u op zijn offer blijven verlaten; ge behoeft niets te veranderen, dan die uitwendige dingen, en daarin ligt toch het wezen der zaak niet.” Door deze

verleidelijke redeneeringen was de duivel er in geslaagd deze geloovigen van het rechte spoor af te brengen; en als de Heer zich niet over hen ontfermd had en hen niet had doen waarschuwen, dan zouden zij zeker van het geloof zijn afgevallen.

Nu moeten wij evenwel niet denken, dat deze geloovigen zich voorgenomen hadden het Christendom prijs te geven en Christus te verlaten. In geen en deele. Zij dachten daaraan in de verste verte niet. Zij wilden alleen door toegeven aan de vooroordeelen der Joden en door het waarnemen van de joodsche gebruiken van het lijden bevrijd worden. Doch de Apostel stelt hun voor, welk het einde van dien weg zou zijn. *Hij* maakt de gevolgtrekking. Evenals in den brief aan de Galatiërs. De Galatiërs dachten er niet aan om Christus vaarwel te zeggen, maar Paulus zegt hun, dat, indien zij zich lieten besnijden, omdat zij anders geen ware geloovigen zijn konden, Christus hun niet nut was, en zij van de genade vervallen waren. Zoo ook hier. Wat zou het einde zijn van een terugkeeren tot het Jodendom? Niets minder dan een afvallen van het christelijk geloof en een verwerpen van het eenige offer, waardoor wij kunnen verzoend worden.

Om hen daarvan terug te houden stelt de Apostel in dezen brief de heerlijkheid van Jezus voor, tegenover de voornaamste personen des Ouden Testaments — de heerlijkheid van Jezus zoowel in zijnen persoon, zijnde de eeuwige Zoon van God en de volmaakte Zoon des menschen, als in zijn werk en bediening. Jezus tegenover Mozes en Aäron; het bloed des kruises tegenover het bloed der stieren en bokken; de bedeeeling der schaduwen tegenover de werkelijkheid en de vervulling in Christus; de geopende hemel, het heiligdom Gods, tegenover het gesloten heiligdom der oude bedeeeling, en zooveel meer,

wordt hun in dezen brief voor oogen gesteld en op het hart gebonden; opdat zij aangetrokken door de schoonheid en voortreffelijkheid van Jezus en zijn werk, gemakkelijk de verdwijnende schaduwen der wet zouden prijsgeven, om met nieuwen moed de loopbaan tot den einde toe te loopen.

Doch de Apostel wil niet alleen hunne harten aantrekken door de voorstelling van de heerlijkheid der nieuwe be-deeling; hij wil hen ook afschrikken door hen te wijzen op het schrikkelijk eind van den weg, waarop zij hunnen voet dachten te zetten. Dit doet hij in de boven aangehaalde woorden. Aan het eind van hoofdstuk V had hij gezegd, dat zij vanwege den tijd leeraars behoorden te zijn, doch dat zij weder noodig hadden te leeren, welke de eerste beginselen der woorden Gods waren. Zij waren reeds zoovele jaren bekeerd, dat zij volwassen mannen geworden waren, die in staat zijn anderen in de waarheid te onderwijzen; doch door hunne afdwaling waren zij aan kleine kinderen gelijk geworden, die met melk moeten gevoed worden. Dit moest niet zoo zijn. „Daarom,” zegt de Apostel, „het woord van het begin van Christus daarlatende, laat ons tot den vollen wasdom voortvaren.” „Het woord van het begin van Christus” wil zeggen: de eerste beginselen van de leer van Christus. Zij moesten niet altijd blijven bij de eerste beginselen van het Christendom, maar tot den vollen wasdom voortvaren. Kleine kinderen hebben melk noodig, volwassenen vaste spijs. En wat den tijd hunner bekeering betreft, waren zij volwassen mannen en geen kinderen. Vergenoegt u dus niet met melk, maar strekt u uit naar de vaste spijs. Voorzeker, indien God het toelaat, zullen wij ook melk toedienen, maar gij moet voortvaren tot den vollen wasdom. „Niet wederom leggende een fundament van bekeering van doode werken, van geloof in God, van de leer der wasschingen, en van oplegging der handen, en van op-

standing der dooden en van eeuwig oordeel," al welke dingen reeds in de oude bedeeling geleerd werden en bekend waren. Keert gij dus daarheen terug, dan gaat gij weer tot de oude bedeeling, en geeft zelfs de eerste beginselen van de leer van Christus prijs. In plaats van tot den vollen wasdom voort te varen, zoudt gij dan niet alleen weer met melk u vergenoegen, maar gij zoudt, nog verder teruggaande, u begeven tot de bedeeling der wet, die in Christus zijn eind en zijne vervulling gevonden heeft.

En dan komt de bekende plaats, die voor zoo menig een struikelblok geworden is. „Want het is onmogelijk hen, die eenmaal verlicht zijn geweest, en de hemelsche gave gesmaakt hebben, en deelgenooten des Heiligen Geestes geworden zijn, en gesmaakt hebben het goede woord Gods en de krachten der toekomstige eeuw, en afgefallen zijn, die wederom te vernieuwen tot bekeering, daar zij voor zich den Zoon Gods kruisigen en te schande maken." Hoogst ernstige woorden! Wel geschikt om deze geloovige Hebreërs te doen stilstaan op hunnen weg, en hen terug te houden van het voornemen, dat zij koesterden. Keerden zij tot het Jodendom terug, dan zou het einde niets anders zijn dan afval, en eenmaal afgefallen, was er geen mogelijkheid meer om vernieuwd te worden tot bekeering. Al de zegeningen, die men genoten, al de goede gaven, welke men gesmaakt, al de voorrechten, waarin men zich verblijd had, konden dan niets baten. Eenmaal afgefallen van het geloof, was bekeering onmogelijk, omdat niemand van het christelijk geloof afvalt en Christus afzweert, wiens hart niet geheel verhard is.

Men kan door het licht des Evangelies zijn verlicht, en de hemelsche gave, Christus het brood des levens, gesmaakt hebben; men kan deelgenoot des Heiligen Geestes geworden zijn, zoodat men door den Geest heeft gesproken en geprofeteerd; men kan het goede woord Gods en de krachten

der toekomende eeuw, dat zijn de wonderen, hebben gesmaakt, en van het geloof afvallen, Christus den rug toekeeren en aldus verloren gaan. Is Judas niet verlicht geweest? Heeft hij niet het Evangelie verkondigd? Kwam ook hij niet terug tot den Heer met de woorden: zelfs de duivelen zijn ons onderworpen geweest? En heeft niet Saul door den Geest geprofeteerd, zelfs nog, toen God hem verlaten had? Lezen wij niet van hem, dat de Heer den goeden geest Gods van hem wegnam, en een boozen in diens plaats in hem zond? Welnu, zoo zou het ook gaan, wanneer iemand, na Christus aangenomen te hebben als den eenigen en algenoegzamen Zaligmaker, dien Christus verwierp.

Er is hier dus spraak van *afvallen*. Men bedenke dit wel. Er wordt geenszins gesproken over iemand, die, na in Christus geloofd te hebben, tot de wereld terugkeert of in de zonde valt. Hoe verschrikkelijk dit ook zijn moge, zoo is er voor den zoodanige toch nog bekeering mogelijk. De Apostel spreekt van het „afvallen,” van het afzweeren van het christelijk geloof; van het zich afwenden van het Christendom om tot het Jodendom terug te keeren. Die dat deed, kruisigde voor zichzelf den Zoon Gods en maakte Hem te schande. Niemand kan natuurlijk den Zoon Gods, die aan 's Vaders rechterhand gezeten is, afbrengen, en ten tweeden male kruisigen. Maar indien een Jood het Christendom aanneemt, dan verklaart hij daardoor, dat Jezus de ware Messias, de Zaligmaker der wereld is; hij komt als een verrader en moordenaar van Jezus met belijdenis zijner schuld tot den Verlosser, en erkent in zijnen dood aan het kruis het eenige middel tot verzoening met God en ter vergeving zijner zonden gevonden te hebben. Wendt hij zich nu evenwel van Jezus af, verlaat hij het Christelijk geloof, en keert hij tot het Jodendom terug, dan herroept hij al wat hij beleden heeft, en

schaart zich opnieuw onder de verraders en moordenaars van Jezus, en zoo doende kruisigt hij *voor zichzelf* den Zoon Gods opnieuw, en maakt Hem te schande.

Zoo staat het ook met het „willens zondigen” in Hebr. X. Het is duidelijk, dat dit „willens zondigen” niet in den gewonen zin moet opgevat worden. Ware dit zoo, dan zou er niemand in den hemel komen. De Apostel zegt toch: „Want als wij willens zondigen, nadat wij de kennis der waarheid ontvangen hebben, zoo blijft er geen slachtoffer voor de zonden meer over, maar een vreeselijke verwachting des oordeels en hitte des vuurs, dat de tegenstanders zal verslinden.” Nu zal ieder geloovige wel moeten toestemmen, dat hij, ook ná zijne bekeering, willens gezondigd heeft, d. w. z. dat hij menigwerf iets heeft gedaan, waarvan hij wist, dat het zonde was tegen God. Ja, eigenlijk gezegd, zondigen wij nooit tegen onzen wil. ’t Is wel mogelijk, dat wij door anderen tot de zonde verleid worden; dat de duivel ons vangt in de strikken, die hij ons gedurig spant; dat wij, als het ware, ondoordacht en onverwacht, het een of ander kwaad bedrijven; maar toch zal men moeten bekennen, dat men op het oogenblik van het bedrijven van het kwaad met dat kwaad instemde en er genoeg in had. Wellicht — en gawe God, dat zulks *altijd* het geval ware! — heeft men het volgende oogenblik berouw, en gaat men naar buiten bitterlijk weenende; doch op het oogenblik, dat men aan de verzoeking gehoor geeft, heeft de verzoeker weerklank gevonden in ons hart. Had dus het „willens zondigen” van den Apostel de gewone beteekenis, dan zou er niemand van ons behouden worden, maar gingen wij allen verloren; want er blijft voor de zoodanigen geen slachtoffer over voor de zonden, en hun wacht een vreeselijk oordeel.

Het „willens zondigen” heeft dus in deze plaats een geheel buitengewone beteekenis. Welk zondigen de Apostel

bedoelt, blijkt reeds uit de woorden: „zoo blijft er geen slachtoffer voor de zonden meer over,” maar wordt vooral duidelijk uit de volgende verzen: „Iemand, die de wet van Mozes verworpen heeft, sterft zonder barmhartigheid op het woord van twee of drie getuigen; hoeveel te zwaarder straf, meent gij, zal hij waardig geacht worden, die den Zoon van God vertreden, en het bloed des verbonds, waardoor hij geheilgd was, onrein geacht, en den Geest der genade gesmaad heeft?” „Willens zondigen” is dus het vertreden van Gods Zoon, het onrein achten van het bloed des verbonds en het smaden van den Geest der genade. Het heeft derhalve dezelfde beteekenis als „afvallen.” Als een Israëliet Christen wordt, dan neemt hij den Zoon Gods als Verlosser aan; dan houdt hij het bloed, dat op Golgotha stroomde, voor het bloed der verzoening, en dan verheugt hij zich door den Geest der genade uit de duisternis in Gods licht te zijn overgebracht. Keert hij nu evenwel terug, verlaat hij het Christendom om weer Jood te worden, dan vertreedt hij Gods Zoon, daar hij Hem dan weer, evenals vroeger, voor een bedrieger en Godslasteraar houden moet; dan acht hij het bloed des verbonds onrein, aangezien Jezus dan als lasteraar is gestorven; en dan smaadt hij den Geest der genade, want al wat er vroeger bij hem gewerkt werd, is dan bedrog en ijdelheid voor hem geworden. Welnu, als men het bloed des verbonds, waardoor alleen de zonden vergeven kunnen worden, onrein acht, dan blijft er geen slachtoffer voor de zonden meer over. Er is geen slachtoffer meer, wanneer men het enig ware slachtoffer verwerpt.

Een zoodanige nu *kan* niet meer terugkeeren. Er blijft voor hem niets anders over dan een vreeselijke verwachting des oordeels en hitte des vuurs. Alleen hij, wiens hart verhard is, en die over alles is heengegaan, kan tot zulk een stap komen; en daarom is het, gelijk ik boven reeds aantoonde, onmogelijk hem wederom te vernieuwen tot

bekeering. Berouw komt er niet in een verharde ziel; onrust wordt bij denzulke niet gevonden; integendeel, de duivel, die hem in zijne macht heeft gekregen, verbant elk gevoel van schuld en ellende, en doet hem in de rustige rust des doods zijn weg ten einde toe bewandelen.

Zouden dergelijke gevallen ook thans nog kunnen voorkomen? Niet in letterlijken zin, daar er nu geen gaven van profeteeren en wonderen doen bestaan; maar toch wel in hoofdzaak. Wanneer b. v. nu iemand, die Christus als Zaligmaker beleden heeft, dien Christus verwerpt en het christelijk geloof afzweert, dan is hij afgefallen, en behoort tot hen, van wie de Apostel hier spreekt. In onze dagen zijn er velen van de zoodanigen; en zij zullen, naar luid van Gods getuigenis, toenemen. Hoort wat Paulus tot Timotheüs zegt: „De Geest zegt uitdrukkelijk, dat *in de laatste tijden sommigen van het geloof zullen afvallen, zich overgeevende aan verleidende geesten en leeringen der duivelen, die in huichelarij leugen spreken, hun eigen geweten als met een brandijzer toegeschroeid hebbende.*” (1 Tim. IV : 1, 2.) En wat Petrus leert in zijnen tweeden brief: „Er zullen onder u valsche leeraars zijn, die verderfelijke sekten bedektelijk zullen invoeren, *verloochende den Meester, die hen gekocht heeft*, een haastig verderf over zichzelve brengende.” Uit deze plaatsen blijkt opnieuw, dat zij, die van het geloof afvallen, hun geweten als met een brandijzer hebben toegeschroeid, zoodat zij niet meer kunnen vernieuwd worden tot bekeering, maar een haastig verderf over zichzelve brengen.

Zoodra men nu de bedoeling van den Apostel goed begrepen heeft, ziet men het struikelblok voor zijne voeten weggenomen. Menige ziel is door een verkeerd begrip van deze woorden verontrust en beangst geworden. Menigeen zegt: „Ik kan niet ontkennen, dat Gods genade aan mij gewerkt heeft, dat ik veel goeds van den Heer heb

gesmaakt, maar, ach! er is zooveel verkeerd bij mij, ik heb zoo dikwerf willens gezondigd; en de Apostel zegt het dan toch, dat men vele zegeningen kan deelachtig zijn, en toch nog verloren kan gaan." Als gij goed begrepen hebt, wat ik tot hiertoe gezegd heb, dan zult gij reeds tot het besluit zijn gekomen, dat gij niet behoort tot hen, die in Hebr. VI en X bedoeld worden. Of hebt gij Christus vaarwel gezegd? Neen, niet waar? gij wilt Hem meer aanhangen en liefhebben. Hebt gij het christelijk geloof verlaten? Neen, gij houdt u daaraan met hand en tand vast. Acht gij het bloed der verzoening onrein? O neen! gij wenscht er uw gansche vertrouwen op te stellen. Maar bovendien, al wat gij zegt, is het beste bewijs, dat de woorden van Hebr. VI niet op u toepasselijk zijn. De menschen, over wie de Apostel daar spreekt, kunnen onmogelijk *vernieuwd worden tot bekeering*. En uit uwe woorden, uit uwen geheelen toestand blijkt, dat gij verontrust zijt, dat gij berouw hebt, dat gij tot God roept om hulp en redding; en wat is dat anders dan bekeering? Zou de Heilige Geest bekeering bij u werken, indien gij niet tot bekeering kondet vernieuwd worden? Zou Hij u onrustig maken, indien gij aan het oordeel der verharding waart prijs gegeven? Neen, stellig niet. Daarom, gij die zoo denkt en spreekt, laat de waarheid u vrijmaken. God wil het struikelblok wegnemen, 't welk de duivel u voor de voeten wierp. In plaats van u beangst te maken door deze woorden, kunt gij integendeel tot uzelf zeggen: „Welk een geluk! door onrust in mijne ziel te werken, bewijst God, dat Hij aan mijne ziel werkzaam is; en dat er ook voor mij hoop is, ja, volkomene zekerheid zelfs, indien ik slechts op Hem, den Onwankelbare, de Rots der eeuwen, mijn vertrouwen stel."

Want, voorwaar! de Heer laat niet varen het werk

zijner handen. Al de zegeningen toch, welke de Apostel opnoemt, kunnen het deel zijn van iemand, die onherboren is, gelijk uit de geschiedenis van Judas en Saul blijkt. Bij al wat er opgenoemd wordt, is er geen spraak van geboorte uit God, van eeuwig leven, van vergeving der zonden of van de inwoning des Heiligen Geestes. De Apostel *kon* niet zeggen: Iemand, die uit God geboren is, die het eeuwige leven ontvangen heeft, in wien de Heilige Geest woont, *en afvallt*. Zulk een vooronderstelling zou tegen de waarheid zijn; want wie uit God geboren is, *kan niet afvallen*. Wie het eeuwige leven heeft, *kan niet verloren gaan in eeuwigheid*. Niemand zal ze rukken uit Jezus' hand; niemand *kan* ze rukken uit de hand des Vaders. (Joh. X.)

Jezus is de Rots der eeuwen,

Die geen wank'len vreest of val;

Die, wat hier bezwijkt, Gods kindren

Tot een toevlucht wezen zal.

De Apostel vooronderstelt dan ook niet, dat de Hebreërs, aan wie hij schreef, behoorden tot hen, die afgefallen waren of afvallen zouden. Integendeel, hij zegt uitdrukkelijk in vs. 9: „Doch, geliefden! wij zijn aangaande u van betere en met de behoudenis verbondene dingen overtuigd, hoewel wij ook aldus spreken.” En uit het voorbeeld, 't welk hij ter opheldering aanhaalt, blijkt dit ten duidelijkste. Stel u een akker voor. Hij wordt omgespit, doorploegd, bezaaid en geëgd. Die akker wordt door de zon beschenen en door den regen bevochtigd. Al wat er noodig is, opdat hij vrucht zou dragen, is aan dien akker gedaan. Doch als de tijd komt, dat het gezaaide vrucht moet dragen, geeft de ééne helft van dien akker schoone halmen en aren, terwijl de andere helft slechts doornen en distelen draagt. Wat is hiervan de oorzaak? mag men wel vragen. Ligt het aan de bewerking?

Geenszins. Aan de zon of aan den regen? Ook niet. Waaraan dan? Aan den grond. Hoewel de geheele akker op gelijke wijze bearbeid is, zoo blijkt het, dat de ééne helft een goede grond, de andere helft daarentegen een slechte grond is. Dit overgebracht op de menschen, van wie de Apostel spreekt, dan blijkt uit hun afval, dat de grond bij hen niet deugde, dat wil zeggen, dat zij, bij al de zegeningen, welke zij ontvingen, en bij al de voorrechten, waarin zij zich verblijden mochten, niet uit God geboren waren. De Hebreërs waren dit wel. Hiervan hield de Apostel zich overtuigd. Hoewel hij zulke ernstige dingen tot hen sprak, om hen te waarschuwen, en hen van het inslaan van den verkeerden weg terug te houden, zoo was hij toch aangaande hen van betere en met de behoudenis verbondene dingen overtuigd. Of gelijk hij in hoofdst. X zegt: „Wij zijn niet van hen, die zich onttrekken ten verderve, maar van hen, die gelooven tot behouding der ziel.” (vs. 39.)

En op welken grond steunde deze zijne overtuiging? Het tiende vers geeft ons het antwoord. „Want God is niet onrechtvaardig om uw werk te vergeten, en de liefde, die gij bewezen hebt voor zijnen naam, daar gij de heiligen gediend hebt en nog dient.” Er was bij hen een goede bodem. Zij hadden het leven Gods. De vruchten des levens, welke zij voortbrachten, bewezen zulks. En daarom was de Apostel ook verzekerd, dat, al was hun toestand op dat oogenblik niet goed, en al stonden zij in gevaar om door moedeloosheid af te wijken, zij nochtans zouden staande blijven, niet zouden afvallen en zich niet zouden onttrekken, God is niet onrechtvaardig, en Hij zou dus hun werk, dat zij gedaan, en hunne liefde, die zij bewezen hadden, niet vergeten. Een treffend bewijs hiervan was de brief, dien Hij den Apostel liet schrijven. Niemand wist, wat er in hun hart omging;

maar God wist het; Hij kende de overleggingen hunner harten. En omdat Hij weet, dat kleine dingen groote gevolgen hebben, liet Hij hen wijzen op de schrikkelijke gevolgen, die de overleggingen hunner harten hebben zouden. Welk een liefde van God! Welk een zorg voor de zijnen! Met hoeveel ernst en teederheid roept de Heer hen toe: „Gedenkt der vorige dagen, waarin gij veel strijds des lijdens verdragen hebt. . . . Werpt uwe vrijmoedigheid niet weg, die een groote belooning heeft. . . . Richt weder op de slappe handen en de matte knieën, en maakt rechte paden voor uwe voeten, opdat het kreupele niet ontwricht, maar veeleer genezen worde.”

Hoe belangrijk is het de waarheid recht te snijden. Wat de duivel vaak gebruikt om ons aan 't wankelen te brengen, dient juist tot onze versterking en vertroosting. Werpt hij een struikelblok voor den voet, door het recht verstaan van de waarheid wordt dat weggenomen. Den oprechte gaat het licht op in de duisternis. Geve de Heer ons genade om zijn Woord steeds beter te leeren verstaan en zijne gedachten te begrijpen; opdat wij, verlost van onrust en vrees, met vrijmoedigheid en blijdschap onzen weg bewandelen, totdat wij komen in het hemelsch vaderland, in de stad die fondamenten heeft, welker kunstenaar en bouwmeester God is.

Maar leeren wij tevens uit den toestand, waarin deze geloovige Hebreërs waren, en uit het gevaar, waarin zij zich bevonden, hoe noodzakelijk het is om tegen de kleinste afwijking op onze hoede te zijn. Laat ons nooit denken: dit of dat is zoo erg niet; het kan er wel meê door; want als wij eenmaal in het kleine ontrouw worden, en in kleine dingen afwijken, dan volgen de grootere vanzelf, en het eind van dien weg is niet te overzien. De Heer heeft gezegd: „Die getrouw is in het minste, is ook in het groote getrouw; en die in het minste onrechtvaar-

dig is, is ook in het groote onrechtvaardig. Zoo gij dan in den ongerechten mammon niet getrouw zijt geweest, wie zal u het ware toevertrouwen? En indien gij in eens anders goed niet getrouw zijt geweest, wie zal u het uwe geven?"

Bij den Uitgever dezes zijn mede verschenen:

H. C. VOORHOEVE JZN. De toekomst onzes Heeren	
Jezus Christus en de daarmede in verband	
staande gebeurtenissen	f 0.75.
—— De toestand der zielen na den dood . . .	„ 0.15.
—— Beschouwing over de Openbaring f 1.50 geb. .	„ 2.25.
—— Gedachten over het lijden van Christus . .	„ 0.10.
—— Gedachten over het avondmaal des Heeren .	„ 0.15.
—— De persoonlijke tegenwoordigheid des Hei-	
ligen Geestes op aarde	„ 0.25.
—— De sabbat en de dag des Heeren	„ 0.05.
—— Een verontrust geweten valschelijk gerust-	
gesteld	„ 0.10.
—— Wat is de heiligmaking?	„ 0.15.
—— Particuliere of algemeene genade?	„ 0.25.
—— De leer der nitverkiezing volgens de Schrift. .	„ 0.20.
—— Het huisgezin te Bethanië	„ 0.25.
—— Beschouwing over de brieven van Paulus.	
Romeinen tot Hebreërs, 9 dln, elk	„ 0.60.